

Literatúra a iné zdroje

Literatúra

1. BAŠTINCOVÁ, A. 2014: *Účtovníctvo a dane fyzických osôb*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-8168-132-5.
2. BAŠTINCOVÁ, A. 2016: *Účtovníctvo a dane právnických osôb*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016. (v tlači)
3. BAŠTINCOVÁ, A. – TUŽINSKÝ, M. 2011. *Splatná a odložená daň z príjmov podľa národnej a nadnárodnej úpravy účtovníctva 2011*. Bratislava : IURA EDITION 2011. ISBN 978-80-8078-410-2.
4. DVOŘÁČEK J. 2003: *Interní audit a kontrola*. 2 přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-805-3.
5. DVOŘÁČEK, J. – KAFKA T. 2005. *Interní audit v praxi*. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0836-8.
6. HVOŽDAROVÁ, J. – SAPARA, J. – UŽÍK, J. 2012. *Konsolidovaná účtovná závierka: zostavenie a analýza*. Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm, 2012. ISBN 978-80-225-3509-0.
7. KAREŠ, L. 2015: *Teória auditu*. 2015. Bratislava : Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-8168-149-3.
8. KAREŠ, L. 2014: *Audítorské postupy*. 2014. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-8168-061-8.
9. KAREŠ, L. – KRIŠKOVÁ, P. 2013. *Správa audítora*. Bratislava: Súvaha, 2013. ISBN 978-80-89265-23-7.
10. KAREŠ, L. – KRIŠKOVÁ, P. – KŇAŽKOVÁ, V. 2014. *Audítorská dokumentácia*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-8168-145-5.
11. KRŠEKOVÁ, M. 2011. *Medzinárodné účtovné štandardy pre verejný sektor – IPSAS*. Bratislava : Iura Edition, 2011. 168 s. Ekonómia. ISBN 978-80-8078-390-7.
12. KOLEKTÍV AUTOROV. 2012. *Vybrané kapitoly z účtovníctva podnikateľských subjektov II*. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2012. 150 s. ISBN 978-80-225-3528-1.
13. MÁZIKOVÁ a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I*. Bratislava : Iura Edition, 2013. 297 s. ISBN 978-80-8078-563.
14. PAKŠIOVÁ, R. – JANHUBA, M. 2012. *Teória účtovníctva v kontexte svetového vývoja*. 1. vyd. Bratislava : Iura Edition, 2012. 255 s. ISBN 978-80-8078-445-4.
15. PARIŠOVÁ, R. 2010. *Podnikové kombinácie podľa IFRS*. Bratislava : Iura Edition, 2010. ISBN 978-80-8078-330-3
16. SOUKUPOVÁ, B. A KOL. 2008. *Účtovníctvo vo finančnom riadení*. Bratislava : Súvaha, 2008. 300 s. ISBN 978-80-89265-08-4.
17. ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2011. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2011. 290 s. ISBN 978-80-8078-418-8.
18. ŠLOSÁROVÁ, A. 2014. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2014. 520 s. ISBN 978-80-225-3800-8.
19. ŠLOSÁROVÁ, A. 2016. *Analýza účtovnej závierky. Doplnujúci učebný text*. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2016. 134 s. ISBN 978-80-225-4222-7.
20. TUMPACH, M. 2006. *Medzinárodné štandardy na zostavenie účtovnej závierky IFRS/IAS*. Bratislava : Iura Edition, 2006. ISBN 80-8078-072-2.
21. TUMPACH, M. 2008. *Manažérske a nákladové účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2008. ISBN 978-80-8078-168-2.
22. VÉPYOVÁ, M. 2005. *Kontrola a audit (z hľadiska právnej úpravy)*. Bratislava : Sprint, 2005. ISBN 80-89085-40-7.
23. Časopis *Účtovníctvo, audítorstvo, daňovníctvo v teórii a praxi*. Ročníky 2013 a novšie.

Predpisy, štandardy a usmernenia

24. Aktuálne znenie zákona o účtovníctve, zákona o správe daní, zákon o dani z pridanej hodnoty, zákona o dani z príjmov, obchodného zákonníka a zákona o audítoroch, audite a dohl'ade nad výkonom auditu (resp. zákona o štatutárnom audite): Zdroj:<http://www.slov-lex.sk>
25. Opatrenia MF SR v oblasti účtovníctva a daní: www.financnasprava.sk/sk/legislativa/sprievodca-danami-a-uctovnictv/postupy-uctovania
26. Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2013/34/EÚ
<http://old.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:182:0019:0076:SK:PDF>
27. Štvrtá smernica Rady (78/660/EHS):
<http://old.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1978L0660:20120410:SK:PDF>
28. Siedma smernica Rady (83/349/EHS):
<http://old.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1983L0349:20090716:SK:PDF>
29. Smernica 2006/43/ES Európskeho parlamentu a Rady (ES)
<http://old.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:157:0087:0107:SK:PDF>
30. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) 1606/2002
<http://old.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002R1606:SK:PDF>
31. Medzinárodné štandardy pre finančné vykazovanie (IFRS) v znení prijatom v EÚ:
<http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=4487>
32. IFAC: Príručka medzinárodných usmernení na kontrolu kvality, audit, preverenie, iné uisťovacie a súvisiace služby. Bratislava : 2012
<http://www.skau.sk/page.php?id=44>
33. IPPF: Medzinárodný rámec profesijnej praxe interného auditu (INTERNATIONAL PROFESSIONAL PRACTICES FRAMEWORK)

Terminológia

Druhý okruh otázok je o. i. tematicky venovaný problematike významu, obsahu a uplatnenia *medzinárodných usmernení na kontrolu kvality, audit, preverenie, iné uisťovacie a súvisiace služby*, pričom jedným z kľúčových pojmov používaných v týchto usmerneniach je termín „*financial statements*“. Hoci slovenský preklad usmernení používa spojenie „*finančné výkazy*“ pridržame sa platnej legislatívy, ktorá od audítorov vyžaduje overovanie „*účtovnej závierky*“. Nakoniec, oprávnenosť tohto postupu potvrdzuje aj audítorská profesia, ktorá v správach nezávislého audítora nepoužíva termín „*finančné výkazy*“, ale „*účtovná závierka*“. Rovnako sa pridržujeme zákonom a praxou používaného pojmu „*názor audítora*“ miesto „*stanovisko audítora*“.

Prvý okruh otázok: Účtovníctvo

1. Oceňovanie vo finančnom účtovníctve

Význam oceňovania. Oceňovanie aktív (majetku a iných aktív), záväzkov a iných pasív vo finančnom účtovníctve. Časová hodnota peňazí. Vplyv oceňovania majetku a záväzkov na zachovanie majetkovej podstaty (kapitálu).

2. Splatná a odložená daň z príjmov

Podstata a význam splatnej a odloženej dane z príjmov. Dôvody vzniku odloženej dane z príjmov, metódy výpočtu. Odložená daň z príjmov z dočasných rozdielov – postup zisťovania výšky a charakteru odloženej dane z príjmov, výpočet odloženej dane z príjmov, účtovanie a vykazovanie v účtovnej závierke.

3. Dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok

Vymedzenie pojmov, prvotné oceňovanie, úprava ocenenia ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, podľa slovenskej právnej úpravy účtovníctva a podľa medzinárodných štandardov finančného vykazovania (IAS 16, IAS 38, IFRS 5, IAS 40, IAS 36). Odpisovanie dlhodobého majetku.

4. Prenájom dlhodobého hmotného majetku.

Vymedzenie prenájmu dlhodobého hmotného majetku, jeho druhy. Odpisovanie pri finančnom prenájme a účtovanie finančného prenájmu u prenajímateľa a u nájomcu. Vykazovanie finančného prenájmu u nájomcu a u prenajímateľa v účtovnej závierke. Technické zhodnotenie u nájomcu. Predčasné ukončenie finančného prenájmu. Prenájom z hľadiska dane z príjmov a dane z pridanej hodnoty.

5. Cenné papiere a podiely

Charakteristika a triedenie cenných papierov a podielov. Oceňovanie podielov a majetkových a dlhových cenných papierov ku dňu ocenenia. Účtovanie a vykazovanie podielov a majetkových a dlhových cenných papierov v účtovnej závierke. Finančné nástroje ako predmet účtovníctva, ich členenie z rôznych hľadísk, oceňovanie, účtovanie a vykazovanie v účtovnej závierke.

6. Účtovný a daňový systém v trhovej ekonomike

Vzájomný vzťah účtovného a daňového systému. Faktory, ktoré formujú národné systémy účtovníctva. Konceptie (modely) účtovníctva vo vzťahu k daňovému systému. Dôvody obsahovej diferenciacie a unifikácie spracovania informácií z finančného účtovníctva a daňového účtovníctva. Úlohy a zameranie daňového účtovníctva (daňového plánovania).

7. Daň z príjmov právnickej osoby a jej vzťah k účtovníctvu.

Celková charakteristika a základné konštrukčné prvky dane. Zisťovanie základu dane a dane z príjmov podnikateľa právnickej osoby. Úprava základu dane závislých osôb. Osobitosti zisťovania základu dane právnickej osoby, ktorá zostavuje individuálnu účtovnú závierku podľa IFRS. Účtovníctvo ako informačný zdroj na zistenie základu dane a dane z príjmov právnickej osoby.

8. Transformácia výsledku hospodárenia pred zdanením na základ dane z príjmov

Problémy transformácie výsledku hospodárenia pred zdanením na základ dane z príjmov a jej dôsledky. Daňová strata a daňová licencia právnickej osoby. Úľavy na dani z príjmov právnickej osoby (príjemcu investičnej pomoci, príjemcu stimulov na výskum a vývoj, daňové zvýhodnenie – „super odpočet“ nákladov pre oblasť výskumu a vývoja).

9. Základné princípy uplatňovania mechanizmu dane z pridanej hodnoty

Všeobecná charakteristika dane, zdaniteľná osoba, zdaniteľné obchody. Daňová povinnosť pri jednotlivých zdaniteľných obchodoch, oslobodenie od dane, odpočítanie dane platiteľom.

10. Daň z pridanej hodnoty a jej vzťah k účtovníctvu

Účtovné zobrazenie zdaniteľných obchodov, zistenie vlastnej daňovej povinnosti a nadmerného odpočtu. Vedenie záznamov na účely dane. Osoby povinné platiť daň a ich povinnosti. Legislatívne a administratívne nástroje na elimináciu daňových únikov v oblasti dane v SR.

11. Postavenie a účel konsolidovanej účtovnej závierky v rozvinutej trhovej ekonomike

Postavenie a účel konsolidovanej účtovnej závierky. Porovnanie obsahu a štruktúry individuálnej a konsolidovanej účtovnej závierky. Rozdiely v analýze individuálnej a konsolidovanej účtovnej závierky. Využitie konsolidovanej účtovnej závierky pri riadení podnikov konsolidovaného celku. Nadnárodná

úprava konsolidácie účtovnej závierky (IFRS, Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013), jej historický vývoj, porovnanie a vzťah k národnej úprave.

12. Právna úprava konsolidovanej účtovnej závierky a konsolidovanej výročnej správy v SR

Povinnosť zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky v SR a spôsob zahrnutia obchodných spoločností do konsolidovanej účtovnej závierky. Výpočet hlasovacích práv, veľkostné kritériá, oslobodenie na medzistupňoch, oslobodenie podľa zásady významnosti. Konsolidovaná výročná správa a konsolidácia účtovnej závierky podľa zákona o účtovníctve.

13. Podnikové kombinácie podľa IFRS 3

Cieľ IFRS 3, identifikácia podnikovej kombinácie, spôsoby vzniku podnikových kombinácií, transakcie vylúčené z pôsobnosti IFRS 3. Akvizičná metóda účtovania podnikových kombinácií a jej súčasti. Vykazovanie a oceňovanie nadobudnutých identifikovateľných aktív a prevzatých záväzkov v podnikovej kombinácii podľa IFRS 3. Princíp vykazovania, podmienky vykazovania a princíp oceňovania. Výnimky z princípu vykazovania (podmienené záväzky), princípu oceňovania (znovunadobudnuté práva, platby viazané na akcie, aktíva držané na predaj) a princípu vykazovania a princípu oceňovania (dane z príjmu, zamestnanecké požitky, zabezpečovacie aktíva). Vykazovanie a oceňovanie nekontrolujúcich podielov v nadobúdanom podniku. Testovanie goodwillu na zníženie hodnoty podľa IAS 36.

14. Postupy konsolidácie účtovnej závierky podľa IFRS 10

Eliminácia účtovnej hodnoty investície materského podniku s podielom na vlastnom imaní dcérskeho podniku (konsolidácia kapitálu, prvá a nasledujúca). Eliminácia vnútrogrupinových zostatkov, transakcií, nákladov a výnosov (konsolidácia záväzkov, medzivýsledku a nákladov a výnosov). Zmeny vlastníckeho podielu materského podniku v dcérskom podniku bez straty kontroly a so stratou kontroly.

15. Vykazovanie investícií v individuálnej účtovnej závierke a podľa IFRS 12 a IAS 28

Vykazovanie investícií do dcérskych podnikov, spoločne kontrolovaných podnikov a pridružených podnikov v individuálnej účtovnej závierke materského podniku. Zverejňovanie podielov iných účtovných jednotiek podľa IFRS 12. Postupy konsolidácie účtovnej závierky pridružených a spoločných podnikov metódou vlastného imania podľa IAS 28.

16. Rozbor odchýlok medzi skutočnými a vopred stanovenými nákladmi

Využitie vopred stanovených nákladov pri stanovení vlastných nákladov a vo vnútropodnikovom riadení. Rozbor odchýlok medzi skutočnými a vopred stanovenými nákladmi v oblasti jednotkových a režijných nákladov podľa príčiny ich vzniku.

17. Kalkulácie úplných a neúplných nákladov

Charakteristika kalkulácií úplných a neúplných nákladov, ich využitie vo vnútropodnikovom riadení a pri zostavení účtovnej závierky.

18. Analýza bodu zvratu

Podstata analýzy bodu zvratu a jej využitie vo vnútropodnikovom riadení. Bezpečnostné rozpätie a analýza citlivosti (vplyv zmien predajnej ceny, jednotkových variabilných nákladov alebo fixných nákladov na schopnosť podniku dosahovať zisk).

19. Strategické úlohy manažérskeho účtovníctva

Využitie manažérskeho účtovníctva pri zvyšovaní efektivity činnosti podniku. Kalkulácia nákladov podľa čiastkových činností (ABC – Activity Based Costing), kalkulácia cieľových nákladov (Target costing) komplexné systémy hodnotenia výkonnosti (Balanced Scorecard).

20. Zodpovednostné účtovníctvo a rozpočtovníctvo

Charakteristika zodpovednostného účtovníctva. Typy vnútropodnikových cien a ich využitie v riadení. Využitie prevádzkových rozpočtov a metódy ich zostavovania prevádzkových rozpočtov (inkrementálne rozpočtovanie, rozpočtovanie s nulovým základom /ZBB/, rozpočtovanie podľa čiastkových činností /ABB/).

Druhý okruh otázok: *Audítorstvo a kontrola*

1. Audítorstvo, zodpovednosť, nezávislosť a etika audítora

Definícia auditu. Zodpovednosť, nezávislosť a profesionálna etika audítora. Zodpovednosť audítora voči klientom a tretím stranám. Rozsah audítorovej zodpovednosti. Zodpovednosť audítora týkajúca sa podvodu pri audite účtovnej závierky. Zodpovednosť audítora za iné informácie v dokumentoch obsahujúcich informácie z auditovanej účtovnej závierky. Nezávislosť audítora a jej druhy. Etický kódex audítora.

2. Nadnárodná úprava audítorstva.

Právna úprava audítorkej profesie vo svete. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES. Medzinárodné audítorské štandardy. Medzinárodné audítorské inštitúcie a orgány.

3. Národná úprava audítorstva.

Právna úprava audítorkej profesie na Slovensku. Zákon o audítoroch, audite a dohľade nad výkonom auditu. Národné audítorské štandardy. Národné audítorské inštitúcie a orgány.

4. Audítorské postupy

Prehľad audítorských prác. Činnosti pred uzatvorením zmluvy. Činnosti súvisiace s poznaním klienta. Činnosti spojené so zostavením plánu auditu. Činnosti súvisiace s vlastným uskutočnením auditu. Činnosti súvisiace s ukončením auditu a odovzdaním správy audítora.

5. Vnútroň kontrolný systém pri audite účtovnej závierky

Definícia vnútorného kontrolného systému klienta. Prvky vnútorného kontrolného systému. Kontrolné prostredie. Proces hodnotenia rizík účtovnej jednotky. Informačný systém. Kontrolné aktivity. Monitorovanie kontrol.

6. Audítorský výber pri testoch kontrol a vecných testoch

Výberové a audítorské riziko. Testy kontrol – audítorský postup. Metódy výberu pri testoch kontrol. Riziko auditu pri vecných testoch. Vecné testy – audítorský postup. Metódy výberu pri vecných testoch.

7. Audítorské metódy: aplikácia audítorských postupov v praxi

Audítorské metódy používané pri overovaní jednotlivých položiek účtovnej závierky. Audítorské metódy v cykle majetku, vlastného imania a záväzkov. Audítorské metódy v cykle nákladov a výnosov. Audítorské metódy aplikované pri poznámkach.

8. Správa audítora

Správa audítora v súčasnej nadnárodnej a národnej legislatíve. Obsah a štruktúra audítorkej správy a jej druhy. Prvky správy audítora. Názor audítora ako súčasť audítorkej správy. Druhy audítorských stanovísk.

9. Audítorská dokumentácia.

Podstata a význam audítorkej dokumentácie. Obsah a forma audítorkej dokumentácie. Charakteristiky, ovplyvňujúce audítorskú dokumentáciu. Vzťah audítorkej dokumentácie a audítorských dôkazov.

10. Audítorské štandardy: základné princípy

Celkové ciele nezávislého audítora a vykonanie auditu v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardami. Dohodnutie podmienok zákaziek na audit. Kontrola kvality auditu účtovnej závierky. Zohľadnenie zákonov a iných predpisov pri audite účtovnej závierky. Komunikácia s osobami poverenými spravovaním. Informovanie osôb poverených spravovaním a manažmentu o nedostatkoch v internej kontrole.

11. Audítorské štandardy: posúdenie rizík a reakcia na posúdené riziká

Plánovanie auditu účtovnej závierky. Identifikácia a posúdenie rizika významných nesprávností poznaním účtovnej jednotky a jej prostredia. Významnosť pri plánovaní a vykonávaní auditu. Reakcie audítora na posúdené riziká. Úvahy počas auditu týkajúce sa účtovnej jednotky, ktorá používa organizáciu poskytujúcu služby. Vyhodnotenie nesprávností získaných počas auditu.

12. Audítorské štandardy: audítorské dôkazy

Audítorské dôkazy. Audítorské dôkazy – špecifické úvahy pre vybrané položky. Externé potvrdenia. Prvotná zákazka na audit – začiatkové stavy. Analytické postupy. Výber vzorky v audite.

13. Audit účtovných odhadov a posúdenie ďalších súvislostí

Audit účtovných odhadov vrátane účtovných odhadov reálnej hodnoty a súvisiace zverejnenia. Spriaznené osoby. Následné udalosti. Nepretržité pokračovanie v činnosti. Písomné vyhlásenia.

14. Audítorské štandardy: použitie práce ostatných

Špeciálne úvahy – audit účtovnej závierky skupiny (vrátane práce audítorov komponentov). Použitie práce interných audítorov. Použitie práce experta nominovaného audítorom.

15. Audítorské štandardy: závery auditu a správy

Formovanie názoru na účtovnú závierku a správa k účtovnej závierke. Modifikácie stanoviska v správe nezávislého audítora. Odseky so zdôraznením skutočností a odseky o iných skutočnostiach v správe nezávislého audítora. Porovnávacie informácie – zodpovedajúce údaje a auditovaná účtovná závierka za predchádzajúce obdobia.

16. Interný audit: vymedzenie a úlohy

Charakteristika a úlohy interného auditu. Vzťah interného a externého auditu. Controlling a interný audit. Vnútorná kontrola z pohľadu interného auditu. Vnútorná kontrola v poňatí COSO. Meranie efektívnosti interného auditu. Medzinárodný rámec profesijnej praxe interného auditu (IPPF).

17. Riziko a interný audit

Vymedzenie podstaty rizika a jeho vzťah k internému auditu. Metódy a techniky analýzy rizika. Prístupy interného auditu k riziku.

18. Pracovný postup interného audítora

Plán auditu, východiska auditu. Metódy a postupy uplatňované v internom audite. Dokumentácia k vykonávanému auditu. Správa interného audítora.

19. Postup interného audítora v cykle dlhodobého majetku a zásob

Pracovný postup interného audítora v cykle dlhodobého majetku a zásob. Metódy a techniky analýzy rizika, prístup interného auditu k riziku v cykle dlhodobého majetku a zásob. Plán auditu, dokumentácia k vykonanému auditu a správa interného audítora v cykle dlhodobého majetku a zásob.

20. Postup interného audítora v cykle pohľadávok a záväzkov

Pracovný postup interného audítora v cykle pohľadávok a záväzkov. Metódy a techniky analýzy rizika, prístup interného auditu k riziku v cykle pohľadávok a záväzkov. Plán auditu, dokumentácia k vykonanému auditu a správa interného audítora v cykle pohľadávok a záväzkov.